

Výročná správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2015

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) predkladá výročnú správu o hospodárení za príslušný rok.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Účtovná závierka úradu podlieha auditu. Auditor overil správu o hospodárení za rok 2015 a podľa jeho názoru sú údaje v Správe v súlade s účtovnou závierkou.

Správna rada úradu prerokovala Správu o hospodárení úradu za rok 2015 (ďalej len „správa“) dňa 22.3.2016 uznesením č. 143/2016. Dozorná rada úradu schválila správu na svojom zasadnutí dňa 7.4.2016 uznesením č. 203/2016 a návrh na usporiadanie hospodárskeho výsledku za rok 2015 uznesením č. 197 /2016 zo dňa 17.3.2016.

Súčasťou správy sú Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky k riadnej účtovnej závierke a Výkaz o plnení rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy zostavené k 31.12.2015.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2015

Rozpočet úradu na rok 2015 bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky uznesením č. 1 453 zo 04. decembra 2014.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 39,7 mil. eur. Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ďalej len „ZP“) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45% z vymeriavacieho základu. V roku 2015 sa pre krytie výdavkov rozpočtovali zdroje z príspevku na činnosť od ZP prijaté v decembri 2014 na úrovni 16,6 mil. eur, ktoré sa do roku 2015 presúvali v rámci zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Príspevok prijatý v decembri 2015 na činnosť úradu v roku 2016 bol schválený na úrovni 16,9 mil. eur.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologickoanatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk.

Výdavky úradu boli pre rok 2015 sa predpokladali na úrovni 17,7 mil. eur.

III. Čerpanie rozpočtu v roku 2015

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2015 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S 2014	R 2015	S 2015	Plnenie R 2015 v %
	Príjmy bežného roka, v tom:	21 373 159	17 696 359	18 159 781	102,62
200	Nedaňové príjmy, v tom:	866 071	815 000	945 301	115,99
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	731 477	805 000	726 197	90,21
223	Príjmy z činnosti úradu	731 477	805 000	726 197	90,21
230	Kapitálové príjmy	22 865	0	24 193	-
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	4 014	10 000	2 110	21,10
243	Z účtov finančného hospodárenia	4 014	10 000	2 110	21,10
290	Iné nedaňové príjmy	107 715	0	192 801	-
300	Granty a transfery, v tom:	20 507 088	16 881 359	17 214 480	101,97
312001	Zo štátneho rozpočtu na DRG	1 042 235	0	0	-
312001	Projekt DRG EÚ	2 643 597	0	46 566	-
312003	Zo zdravotných poisťovní	16 810 051	16 881 359	17 164 938	101,68
331002	Zahraničné granty	11 205	0	2 976	-
400	Príjmy z transakcií s fin. akt. a pas., v tom: (FO)	21 770 687	22 022 180	23 837 493	108,24
453	Zostatok finančných prostriedkov z predch. rokov	21 770 687	22 022 180	23 837 493	108,24
Príjmy spolu		43 143 846	39 718 539	41 997 274	105,74
600	Bežné výdavky, v tom:	18 303 455	16 371 629	14 208 888	86,79
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	6 375 907	7 265 592	6 710 512	92,36
620	Poistné a príspevok do ZP	2 372 532	2 540 000	2 402 631	94,59
630	Tovary a služby	9 462 544	6 456 037	4 998 025	77,42
640	Bežné transfery	92 472	110 000	97 720	88,84
700	Kapitálové výdavky	1 002 898	1 285 298	545 394	42,43
Výdavky spolu		19 306 353	17 656 927	14 754 282	83,56
Celkový prebytok / schodok (+/-)		23 837 493	22 061 612	27 242 992	123,49
Vylúčenie finančných operácií		-21 770 687	-22 022 180	-23 837 493	-
Vylúčenie príjmových FO		-21 770 687	-22 022 180	-23 837 493	-
Medziročná zmena stavu pohľadávok zvyš. (+)/zniž. (-) pohľadávok		366 814	-	-1 092 085	-
Medziročná zmena stavu záväzkov zvyš. (-)/zniž. (+) záväzkov		-108 257	-	-53 295	-
Prebytok / schodok (+/-) (ESA 2010)		2 325 363	39 432	2 260 119	5 731,69
Príjmy ESA 2010		21 739 973	17 696 359	17 067 696	96,45
Výdavky ESA 2010		19 414 610	17 656 927	14 807 577	83,86
Saldo ESA 2010		2 325 363	39 432	2 260 119	5 731,69

A.1. Príjmy rozpočtu

Príjmy úradu celkom v porovnaní s rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 2 278 735 eur, čo bolo spôsobené vyšším zostatkom finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov a vyššími príjmami z transferov a grantov. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2014, v ktorom úrad vykazoval príjmy na projekt DRG, došlo k poklesu o 1 146 572 eur. **Príjmy úradu v bežnom roku** boli vo výške 18 159 781 eur a boli vyššie oproti rozpočtu o 463 422 eur z dôvodu iných nedaňových príjmov (kurzový zisk) a vyššieho príspevku na činnosť zo zdravotných poisťovní.

Príjmy z činnosti úradu za rok 2015 boli v čiastke 726 197 eur. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 2 110 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov.

Nerozpočítanými príjmami v celkovej čiastke 192 801 eur boli iné nedaňové príjmy, tvorené najmä zo vzniknutých kurzových rozdielov.

Príjem z prostriedkov EÚ na projekt DRG bol vo výške 46 566 eur, ako refundácia oprávnených výdavkov.

Rozpočet úradu na rok 2015 uvažoval s **transferom od ZP** vo výške 16 881 359 eur. ZP v stanovenom termíne do 20.12.2015 uhradili na účet úradu 17 164 938 eur. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 283 579 eur vyššia oproti rozpočtu a predstavuje 101,68% plnenie.

Tabuľka č. 2 - Plnenie rozpočtu príjmov za rok 2015

(v eurách)

Názov položky	S 2014	R 2015	S 2015	Plnenie R 2015 v %
Príjmy z činnosti úradu	731 477	805 000	726 197	90,21
Kapitálové príjmy	22 865	0	24 193	-
Úroky z tuzemských účtov	4 014	10 000	2 110	21,10
Iné nedaňové príjmy	107 715	0	192 801	-
Zo štátneho rozpočtu na DRG	1 042 235	0	0	-
Projekt DRG EÚ	2 643 597	0	46 566	-
Zo zdravotných poisťovní	16 810 051	16 881 359	17 164 938	101,68
Zahraničné granty	11 205	0	2 976	-
Príjmy úradu v bežnom roku	21 373 159	17 696 359	18 159 781	102,62

A.2. Príjmové finančné operácie

Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Zostatok prostriedkov k 01.01.2015 v sume 23 837 493 eur sa skladá zo štyroch častí:

- príspevok ZP na činnosť úradu na rok 2015, ktorý bol uhradený úradu v decembri 2014 v sume 16 810 051 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 16 620 950 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia úradu predchádzajúcich rokov vo výške 6 637 166 eur,
- prevod zostatku prostriedkov z roku 2014 na projekt DRG zo zdrojov ŠR 322 241 eur a zo zdrojov EÚ 3 196 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 64 839 eur v prevažnej miere na projekt EESSI.

Tabuľka č. 3 - Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	S 2014	R 2015	S 2015	Plnenie R 2015 v %
Zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov	21 770 687	22 022 180	23 837 493	108,24
Zo štátneho rozpočtu na DRG	221 953	0	322 241	-
Projekt DRG EÚ	65 527	0	3 196	-
Zo zdravotných poisťovní	16 072 389	16 620 950	16 810 051	101,14
Vlastné zdroje	5 349 867	5 401 230	6 637 166	122,88
Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	60 951	0	64 839	-

B.1. Výdavky rozpočtu

Výdavky v roku 2015 tvorili sumu 14 754 282 eur. V porovnaní s rozpočtom je to menej o 2 902 645 eur a v porovnaní so skutočnosťou z roku 2014, v rámci ktorej boli realizované výdavky na projekt DRG, boli výdavky nižšie o 4 552 071 eur.

Čerpanie **bežných výdavkov** a položiek tovarov a služieb neprekročilo v roku 2015 schválený rozpočet.

Na základe prijatých úsporných opatrení boli vykázané úspory hlavne v položkách mzdy a platy, ktorých čerpanie je na 92,36% a nadväzne poistné a príspevky do ZP na 94,59%. Výdavky na tovary a služby boli realizované v roku 2015 na úrovni 77,42%.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 545 394 eur s podielom na rozpočte 42,43% hlavne v položkách:

- nákup softvéru vo výške 45 072 eur pri podiele 15,31%,
- nákup výpočtovej techniky vo výške 38 334 eur, hlavne serverov pre technologické zabezpečenie rozšírenia činnosti úradu a pre nové projekty s čerpaním na 77,18%,
- nákup prevádzkových zariadení a techniky, predovšetkým pre SLAPA pracoviská, vo výške 132 439 eur pri podiele 36,97%,
- prípravná a projektová dokumentácia pre rekonštrukciu budovy v Košiciach vo výške 28 800 eur,
- suma na modernizáciu softvéru bola čerpaná v hodnote 206 976 eur s čerpaním na 53,76%.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu výdavkov za rok 2015

(v eurách)

Názov položky	S 2014	R 2015	S 2015	Plnenie R 2015 v %
Mzdy, platy, služobné príjmy	6 375 907	7 265 592	6 710 512	92,36
Poistné a príspevok do ZP	2 372 532	2 540 000	2 402 631	94,59
Tovary a služby	9 462 544	6 456 037	4 998 025	77,42
Bežné transfery	92 472	110 000	97 720	88,84
Bežné výdavky celkom	18 303 455	16 371 629	14 208 888	86,79
Kapitálové výdavky	1 002 898	1 285 298	545 394	42,43
Výdavky celkom	19 306 353	17 656 927	14 754 282	83,56

B.2. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v čiastke 16 371 629 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 14 208 888 eur.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 7 265 592 eur, skutočné čerpanie bolo na úrovni 6 710 512 eur, oproti roku 2014 vzrástlo o 334 605 eur.

V rozpočte na rok 2015 boli **výdavky na poistné a príspevky do poisťovní** predpokladané v čiastke 2 540 000 eur, pričom skutočnosť bola vo výške 2 402 631 eur.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2015 na úrovni 6 456 037 eur, skutočné výdavky dosiahli výšku 4 998 025 eur. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2014 poklesli o 47,18%. Medziročný pokles je z dôvodu realizovania výdavkov na projekt DRG v skutočnosti roku 2014 vo výške 4 724 192 eur, ktoré boli v roku 2015 čerpané iba na úrovni 339 642 eur.

Bežné transfery boli použité vo výške 97 720 eur, z čoho 78 957 eur je centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom Ministerstva financií SR.

Na projekt DRG v roku 2015 čerpal úrad výdavky zo štátneho rozpočtu vo výške 135 624 eur v rámci tovarov a služieb. Časť nevyčerpaných prostriedkov na úrovni 186 615 eur vrátil, vrátane príslušných úrokov vo výške 2,15 eur, do štátneho rozpočtu. Zároveň sa do štátneho rozpočtu odvedli aj zvyšné prostriedky z EÚ zdrojov na projekt DRG vo výške 2 814,49 eur a nevyčerpané prostriedky príslušného spolufinancovania vo výške 331,04 eur. V novembri 2015 sa na podpoložkách 611 Tarifný plat..., 631001 Tuzemské cestovné náhrady, 637007 Cestovné náhrady, 637012 Poplatky a odvody a 637027 Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru realizovalo finančné usporiadanie výdavkov súvisiacich s projektom DRG z predchádzajúcich rokov vo forme refundácie z prostriedkov EÚ vo výške 46 566 eur.

Nakoľko rozpočet projektu DRG nie je súčasťou rozpočtu úradu, ale čerpanie skutočnosti vo výške 135 624 eur sa v čerpaní úradu vykazuje, z tohto titulu sa v roku 2015 prekročilo čerpanie podpoložky Všeobecné služby o 12,30%.

Zo zahraničných grantov použil úrad vo výdavkoch roku 2015 čiastku 7 363 eur na financovanie projektu Joint Action-Patient safety and quality (PaSQ) - Bezpečnosť pacienta a kvality zdravotnej starostlivosti a projekt WHO.

Prostriedky na projekt EESSI vo výške 60 000 eur z roku 2012 sa presúvajú do ďalších rokov.

Úspory v položke **energie a komunikácie** boli vykázané voči rozpočtu, ako aj v medziročnom porovnaní, a to najmä na podpoložke energie.

V položke **materiál** boli výdavky na všeobecný materiál nižšie oproti rozpočtu, z dôvodu aktívneho usmerňovania výdavkov pobočiek na kancelársky materiál a objektivizovania skutočných bežných potrieb SLaPA pracovísk. Podpoložka výpočtová technika zaznamenala medziročný nárast z dôvodu realizácie väčšej miery obnovy zastaranej výpočtovej techniky. Nedočerpanie rozpočtovaných výdavkov v materiállovej oblasti na prevádzkové prístroje a pracovné odevy bolo spôsobené efektívnym riadením požiadaviek SLaPA pracovísk.

U položky prevádzkové **nájomné** sa zefektívnili nájomné zmluvy na ústredí aj na pobočkách úradu. Znížené medziročné čerpanie celkovej položky nájomné je z dôvodu zúčtovaných výdavkov projektu DRG na príslušné podpoložky v roku 2014, ktoré sa v roku 2015 nerealizovalo.

V položke **služby** nebola dočerpaná podpoložka špeciálne služby v súvislosti s prebiehajúcim výberovým konaním na prepravu mŕtvych. Rozpočet bol navýšený o očakávané vyššie výdavky za prevozy mŕtvych na pitvy. V rámci služieb bolo zdravotníckym zariadeniam uhradených oproti rozpočtu menej za vykonané prevozy lekárov k obhliadkam a za obhliadky mŕtvych tiel.

Medziročne poklesli výdavky na podpoložke poplatky a odvody z dôvodu nižších výdavkov na exekučné poplatky.

Pokles v podpoložke štúdie, expertízy, posudky vyplýva zo zúčtovania splátky vyúčtovania spolupráce s firmou InEK pri riešení projektu DRG v roku 2014 vo výške 476 000 eur.

Tabuľka č. 5 - Čerpanie vybraných výdavkových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2014	UR 2015	S 2015	Plnenie R 2015 v %
Tovary a služby celkom	9 462 543	6 456 037	4 998 026	77,42
Cestovné náhrady	50 842	52 000	42 912	82,52
Tuzemské	23 108	30 000	23 546	78,49
Zahraničné	27 734	22 000	19 366	88,03
Energie, voda a komunikácie, z toho:	732 232	960 059	682 291	71,07
Energie	360 810	500 651	300 055	59,93
Poštové služby a telekomunikačné služby	162 877	199 408	180 267	90,40
Materiál	310 745	483 000	312 644	64,73
Výpočtová technika	14 215	70 000	69 631	99,47
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	32 844	50 000	20 783	41,57
Všeobecný materiál	227 693	270 000	189 101	70,04
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	18 679	30 000	18 942	63,14
Dopravné	55 287	80 000	33 413	41,77
Palivo, mazivá, oleje	24 519	38 000	15 956	41,99
Rutinná a štandardná údržba	378 915	487 000	382 316	78,50
Údržba výpočtovej techniky	1 370	32 000	1 237	3,87
Údržba budov, priestorov	36 688	43 291	36 254	83,75
Údržba softvéru	311 421	338 000	300 381	88,87
Nájomné za nájom	2 010 179	1 665 529	1 317 925	79,13
Nájomné budov, priestorov	1 513 307	1 563 529	1 239 801	79,30
Nájomné za stroje, prístroje	67 274	70 000	54 917	78,45
Nájomné výpočtovej techniky	137 547	0	0	-
Nájomné softvéru	292 051	7 000	1 728	24,69
Služby	5 924 344	2 728 449	2 226 524	81,60
Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	684 947	40 000	11 645	29,11
Všeobecné služby	2 662 018	235 000	263 904	112,30
Špeciálne služby	451 756	707 000	316 926	44,83
Štúdie, expertízy, posudky	682 901	300 000	227 740	75,91
Poplatky a odvody	60 355	60 000	53 107	88,51
Stravovanie	157 225	210 000	200 838	95,64
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	425 177	201 132	182 850	90,91
Zdravotníckym zariadeniam	644 746	790 287	679 188	85,94

B.3. Prebytok rozpočtu úradu

Úrad v roku 2015 vykázal prebytok hospodárenia v sume 27 242 992 eur. Z tejto sumy tvorí v roku 2015 uhradený príspevok na činnosť úradu vo výške 17 164 938 eur a zostatky prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 10 078 054 eur.

V roku 2015 úrad vykázal v metodike ESA 2010 saldo vo výške 2 260 119 eur, pričom rozpočet na rok 2015 predpokladal saldo vo výške 39 432 eur.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je vo výkaze Fin 1-12 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý je súčasťou výročnej správy (v prílohe).

Tabuľka č. 6 - Prebytok hospodárenia úradu

(v eurách)

Názov položky	S 2014	R 2015	S 2015	Plnenie R 2015 v %
Príjmy celkom	43 143 846	39 718 539	41 997 274	105,74
Výdavky celkom	19 306 353	17 656 927	14 754 282	83,56
Prebytok hospodárenia úradu	23 837 493	22 061 612	27 242 992	123,49

C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2015

C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2015 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-12 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2015 predstavovali 14 731 897 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka poklesli o 3 665 356 eur.

Náklady na mzdy boli vo výške 6 774 953 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. Mzdové náklady medziročne vzrástli o 5,54 percentuálneho bodu. Priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2015 predstavovala 1 393 eur.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLaPA pracoviskách. Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2015 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 181 zamestnancov čo je 44,63% podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 385 448 eur, čo je 35,21% zo mzdových nákladov, čo medziročne pokleslo o 1,08 percentuálneho bodu z dôvodu zúčtovaných odvodových povinností za cudzích zamestnancov pre projekt DRG v roku 2014.

Tabuľka. č. 7 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2014	% z celkových nákladov	S 2015	% z celkových nákladov
Spotreba materiálu	443 882	2,41	388 416	2,64
Spotreba energie	407 650	2,22	357 940	2,43
Opravy a udržiavanie	396 310	2,15	384 023	2,61
Ostatné služby	6 385 952	34,71	2 543 385	17,26
Mzdové náklady	6 419 339	34,89	6 774 953	45,99
Zákonné poistenie	2 329 722	12,66	2 385 448	16,19
Iné ostatné náklady	1 173 638	6,38	933 873	6,34
Odpisy dlhodobého majetku	499 228	2,71	428 673	2,91
Ostatné náklady	341 532	1,86	535 186	3,63
Náklady celkom	18 397 253	100,00	14 731 897	100,00

V štruktúre nákladov najvyšší podiel na celkových nákladoch okrem mzdových nákladov tvorili náklady na služby. Náklady na spotrebu materiálu, energie, opravy a údržbu v celkovom čerpaní zaznamenali mierne zníženie.

Náklady vynaložené v položke ostatné služby zaznamenali medziročný pokles v položkách nákladov na všeobecné služby, nájomné budov a priestorov, nájom softvéru, školenia a kurzy, ktorých pokles bol z dôvodu zúčtovaných neuznaných nákladov na projekt DRG hrađených z vlastných zdrojov v roku 2014.

Náklady za služby z bežnej činnosti boli stabilizované s minimálnymi medziročnými zmenami. Náklady na konzultačné služby medziročne vzrástli z dôvodu vyššieho počtu riešených prípadov. Náklady na upratovacie služby medziročne poklesli z dôvodu vypovedania nevýhodných zmlúv na zabezpečenie upratovacích služieb.

Iné ostatné náklady zahŕňujú aj náklady na obhliadky mŕtvych tiel, na stravovanie, odmeny členom dozornej rady a správnej rady v sume 175 718 eur a náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách, ktoré sú viazané na zákonné úpravy. Pokles uvedených nákladov vyplýva zo zúčtovania nákladov na DRG v roku 2014.

Odpisy dlhodobého majetku sa medziročne znížili na základe ukončenia odpisovania evidovaného majetku v používaní po dobe odpisu.

Za rok 2015 boli v ostatných nákladoch zúčtované kurzové straty vo výške 279 731 eur.

b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31.12.2015 predstavovali 17 752 649 eur, t. j. pokles o 12,81% oproti roku 2014 a dostali sa tak na úroveň roku 2013. Rozhodujúcu položku výnosov predstavoval prevod príspevku ZP na činnosť úradu na rok 2015. Príspevok bol príjmom úradu v roku 2014, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2015 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosovými položkami v roku 2015 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2015 tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLaPA pracovísk zaznamenali minimálne medziročné pohyby.

Kurzový zisk plynúci z agendy styčného orgánu podstatne klesol oproti predchádzajúcemu obdobiu a celkové saldo kurzových rozdielov predstavuje stratu na úrovni 249 941 eur.

Príspevky zúčtované ako dotácie na projekty boli v roku 2014 vo výške 189 553 eur, z toho na projekt DRG v hodnote 182 189 eur, na projekt PaSQ a WHO v sume 7 364 eur.

Tabuľka č. 8 - Štruktúra výnosov

(v eurách)

Názov položky	S 2014	% z celkových výnosov	S 2015	% z celkových výnosov
Tržby z predaja služieb	737 651	3,62	673 781	3,80
súdne pitvy	448 587	2,20	389 547	2,19
chladenie mŕtvych	70 682	0,35	66 660	0,38
toxikologické vyšetrenia	144 016	0,71	143 746	0,81
výučbová základňa	65 754	0,32	67 920	0,38
ostatné tržby (odber tkanív)	8 612	0,04	5 908	0,03
Úroky	4 057	0,02	2 303	0,01
Kurzové zisky	271 703	1,33	29 790	0,17
Prijaté dary	57 898	0,28	0	0,00
Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	16 072 390	78,94	16 810 051	94,69
Ostatné výnosy	15 680	0,08	22 978	0,13
povolenia a súhlasy	396	0,00	1 653	0,01
vydanie rozhodnutí	12 825	0,06	19 350	0,11
náhrady trov z exekúcií	2 361	0,01	1 903	0,01
náhrady iné	98	0,00	72	0,00
Tržby z predaja DHM	22 865	0,11	24 193	0,14
Dotácie na projekty	3 179 176	15,61	189 553	1,07
Výnosy celkom	20 361 420	100,00	17 752 649	100,00

C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 9 - Štruktúra dlhodobého majetku k 31.12.2015

(v eurách)

Názov položky	Stav k 01.01.2015	Prírastok / úbytok (+/-)	Stav k 31.12.2015
nehmotný	5 430 255	173 553	5 603 808
hmotný	7 657 150	37 085	7 694 235
pozemky	122 567	152 758	275 325
stavby	2 327 795	85 762	2 413 557
stroje, prístroje	4 101 485	115 512	4 216 997
dopravné prostriedky	547 382	-154 849	392 533
ostatný hmotný majetok	18 372	0	18 372
nezaradený hmotný majetok	539 549	-162 098	377 451
Dlhodobý majetok celkom	13 087 405	210 638	13 298 043

V prírastku nehmotného majetku v roku 2015 bol zaradený softvér pre zhodnotenie informačného systému a nového softveru na zabezpečenie požiadaviek na spracovanie údajov od externých subjektov.

Úrad v roku 2015 zaznamenal zmeny na účtoch pozemkov a stavieb z dôvodu vyčleneia pozemkov pod parkovacími stojiskami pre ústredie úradu a v rámci budovy v Košiciach. V stavbách boli zaradené parkovacie stojiská pre ústredie v Bratislave a technické zhodnotenie budovy v Banskej Bystrici.

V hmotnom majetku sú v najvyššej hodnote úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia pre zabezpečenie hlavne činností SLaPA pracovísk a výpočtová technika pre potreby úradu.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Neobežný majetok úradu bol k 31.12.2015 odpísaný na 62,0%, zostatková hodnota dlhodobého majetku spolu bola k uvedenému dátumu 5 150 668 eur.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

1. Pokladnice

K 01. januáru 2015 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií sumou 4 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 1 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur a zvyšok do 4 000 eur limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu má otvorenú valutovú pokladnicu na CZK používanú na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v tejto pokladnici k 31. decembru 2015 bol nulový. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. decembru 2015 bol 4 094,64 eur. V pokladniciach cenín bol zostatok 1 085,53 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a)–h) do výšky 1% ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2015 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 17 211,82 eur, čo predstavuje 0,11% z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2015.

2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. decembru 2015 nasledovné zostatky.

Tabuľka č. 10 - Bankové účty

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2014	k 31.12.2015	medziročná zmena
Bežný účet	409 794,66	258 314,36	-151 480,30
Účet na poplatky	23 025 383,74	26 912 645,92	3 887 262,18
Zúčtovací účet - styčný orgán	6 133 004,93	3 807 241,44	-2 325 763,49
Účet pre sociálny fond	11 010,50	7 752,44	-3 258,06
Účet pokút	33 637,97	33 062,95	-575,02
Depozitný účet	3 527,72	40 000,00	36 472,28
Účet pre spolufinancovanie EEESI	60 000,00	60 000,00	0,00
Účet pre spolufinancovanie PaSQ	4 838,89	195,65	-4 643,24
Účet pre spolufinancovanie DRG	322 241,06	0,00	-322 241,06
Účet zálohových platieb DRG	3 195,94	0	-3 195,94
Účet pre spolufinancovanie WHO	0,00	256	255,99
VÚB účty	10 834,08	8 525	-2 309,00
Celkový zostatok na účtoch	30 017 469,49	31 127 993,83	1 110 524,34

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLaPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31.12.2015 vo výške 8 525 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31.12.2015 bol vo výške 31 127 993,83 eur.

C.3. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 31.12.2015 boli 69 650 988 eur, v rovnakom období roku 2014 boli 60 787 610 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 65 251 506 eur, kde došlo oproti roku 2014 k zvýšeniu stavu o 9 798 149 eur, z čoho voči zahraničným partnerom sa záväzky zvýšili o 12 080 504 eur a voči zdravotným poisťovniám poklesli o 2 282 354 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 31.12.2015 čiastku 319 198 eur, v roku 2014 boli v hodnote 383 069 eur, čo je na úrovni 83,33% oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka.

Úrad ku koncu roka 2015 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 3 015 534 eur, čo predstavuje oproti 01. januáru 2015 pokles o 1 032 335 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roku 2015 uhradili pokuty vo výške 456 335 eur, čo je o 52 830 eur viac ako za rovnaké obdobie minulého roku. Pokuty uhradené v priebehu roka 2015 úrad odviedol na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 11 - Závazky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2014	k 31.12.2015	medziročná zmena
Z obchodného styku	56 034 247	65 864 331	9 830 084
dodávateľia	383 069	319 198	-63 871
depozit, zábezpeky	3 528	40 000	36 472
z čin. styčného orgánu	55 453 357	65 251 506	9 798 149
ostatné	194 293	253 627	59 334
Voči zamestnancom	379 721	396 838	17 117
Voči inštitúciám soc. poistenia	251 712	290 505	38 793
Daňové záväzky	63 789	77 164	13 375
Voči štátnemu rozpočtu	4 047 869	3 015 534	-1 032 335
Sociálny fond	10 272	6 616	-3 656
Závazky celkom	60 787 610	69 650 988	8 863 378

Celkové pohľadávky úradu k 31.12.2015 boli 64 558 535 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 61 194 324 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2014 o 11 682 896 eur, z toho k poklesu voči zahraničným partnerom o 151 876 eur a k nárastu voči zdravotným poisťovniam o 11 834 772 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne recipročne uplatňovaná zdravotným poisťovniam.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31.12.2015 vo výške 128 079 eur. Stav pohľadávok z obchodného styku na konci roka je priaznivejší oproti roku 2014 z dôvodu zníženia pohľadávok voči UNB Bratislava.

Tabuľka č. 12 - Pohľadávky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2014	k 31.12.2015	medziročná zmena
Z obchodného styku	247 774	128 079	-119 695
Z čin. styčného orgánu	49 511 428	61 194 324	11 682 896
Ostatné	194 291	253 661	59 370
Za udelené pokuty	4 014 231	2 982 471	-1 031 760
Pohľadávky celkom	53 967 724	64 558 535	10 590 811

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči ZP, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 13 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2014	k 31.12.2015	medziročná zmena
Záväzky voči			
štátom EÚ	12 861 701	24 942 205	12 080 504
ZP v SR	42 591 656	40 309 302	-2 282 354
Pohľadávky voči			
štátom EÚ	36 761 803	36 609 927	-151 876
ZP v SR	12 749 624	24 584 396	11 834 772

Nariadením ES č. 987/2009 sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Nasledovne boli upravené pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01.05.2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ.

Záver

Hospodárenie úradu za rok 2015 v bežných výdavkoch vykazovalo oproti rozpočtu úsporu. Z hľadiska hospodárnosti a transparentnosti sa prejavili opatrenia uplatňované pri zefektívnených postupoch čerpania výdavkov na tovary a služby. Zníženie a udržanie čerpania niektorých podpoložiek výdavkov v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je z dôvodu lepšieho hospodárenia a prijatia racionalizačných opatrení v oblastiach:

- všeobecný materiál, výdavky na dopravu, špeciálne služby a výdavky na posudky za konzultácie,
- revízia nájomných zmlúv úradu.

Čerpanie kapitálových výdavkov bol na úrovni 42,43%, pričom bol zaznamenaný medziročný pokles čerpania kapitálových výdavkov.

Úrad pri realizácii projektu DRG v roku 2015 čerpal výdavky len vo výške presunov z roku 2014.

Úrad prevádzkuje **informačný systém** (Centrálny register poistencov), ktorý v súčasnosti nedokáže plnohodnotne reagovať na potreby úradu pre externé a interné vyhodnocovanie a spracovanie údajov. Informačný systém zabezpečuje dôležité úložisko - databázy pre vedenie a správu registrov spolu s údajmi pre verejného zdravotné poistenie. Na základe uvedeného úrad pripravil v roku 2015 (vlastnými zdrojmi) návrh riešení pre úpravy informačného systému, pre zálohovanie dát a pripravil informačno-technologickú platformu pre realizáciu nových projektov a podsystémov ako je DRG, PCG, EESSI, elektronických zabezpečených schránok pre výmenu dát, ISO, webové služby a ďalšie IT komunikačné rozhrania. Realizácia a rozvoj informačného systému – SW a HW v roku 2015 bol hradený z kapitálových prostriedkov úradu.

Kapitálové výdavky na nákup prevádzkových strojov, hlavne pre zabezpečenie skvalitnenia vybavenia SLaPA pracovísk a nákup výpočtovej techniky, boli v roku 2015 realizované v nadväznosti na ukončené výberové konania.

V rámci grantov úrad realizoval v roku 2015 výdavky v čiastke 7 363 eur na financovanie, ktoré súvisí s vykazovaním nákladov pre realizáciu schváleného projektu „Bezpečnosť pacienta a kvality zdravotnej starostlivosti“.